

INGREDIENTEN VOOR EEN STERK VOEDSELBELEID IN GENT

**GENT
EN
GARDE**

**Aanbevelingen van de
Gentse Voedselraad**

Meer dan 10 000 Gentenaars hebben moeite om hun voedsel te betalen, terwijl we met zijn allen per gezin jaarlijks 2 à 3 winkelkarren voeding weggooien en bijna de helft van de volwassen bevolking aan overgewicht lijdt. Onze eetgewoontes hebben bovendien een grote invloed op de klimaatverandering en de aantasting van het milieu. We hebben dus een overgang naar een ander voedselsysteem nodig.

Lokaal, duurzaam én sociaal

De voedselstrategie 'Gent en Garde' wil het lokale voedselsysteem duurzamer maken door te focussen op 3 thema's:

- Een korte en duurzame voedselketen
- Iedereen eet duurzaam
- Niets gaat verloren

Nu de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur staan, vragen wij als Gentse Voedselraad aandacht voor het belang van stedelijk voedselbeleid en willen we voedsel op de agenda houden.

10 jaar Gentse voedselraad

De Gentse Voedselstrategie zag in 2013 het levenslicht. In 2014 werd de Voedselraad opgericht.

De Voedselraad brengt een diverse groep organisaties en expertises samen, die elkaar buiten deze setting niet op een structurele manier ontmoeten. We geven feedback op het beleid, helpen bijsturen en helpen de Stad met onze expertise. Zo zorgen we ervoor dat het voedselbeleid breed gedragen, hoogstaand en wetenschappelijk ondersteund is. Dat Gent resoluut de kaart trekt van participatie en co-creatie, is cruciaal voor het succes van onze voedselstrategie.

Sinds de lancering van de voedselstrategie is Gent uitgegroeid tot een Europese trendsetter. Dat zorgde voor internationale erkenning en verschillende prestigieuze prijzen, met als hoogtepunt de 'Global Climate Action Award' van de Verenigde Naties in 2019. Bij deze onderscheidingen werd onze participatieve aanpak altijd benadrukt.

Voedselraad steunt duurzame voedselinitiatieven

In 2018 kreeg de Voedselraad een eigen budget. Dat gebruiken we om jaarlijks veelbelovende, toekomstgerichte voedselprojecten te steunen. Tot nu toe waren dat al 27 projecten. Dit budget geeft deze projecten niet alleen een broodnodige duw in de rug, het geeft ons een breder netwerk en heeft een dynamiek in gang gezet waarbij projecten elkaar inspireren en nieuwe initiatieven ontstaan.

Lokaal voedselbeleid: niet alleen een Gents verhaal

Als het over voedselbeleid gaat, bekijk je best het brede plaatje. Je kan het niet los zien van thema's als gezondheid en duurzaamheid. Die brede aanpak begon bij lokale overheden, maar is inmiddels ook nationaal en internationaal gekend.

In 2015 werd het Milan Urban Food Policy Pact gelanceerd, waarbij meer dan 200 steden, waaronder Gent, werken aan een inclusief, veilig, veerkrachtig en divers voedselsysteem met gezonde en betaalbare voeding. De Europese Farm to Fork-strategie (2020), onderdeel van de Europese Green Deal, richt zich op eerlijke, gezonde voedselsystemen en klimaatverandering.

In 2022 werd ook op Vlaams niveau een voedselstrategie gelanceerd. Met Go4Food wil Vlaanderen de milieu- en klimaatimpact van voeding verlagen, ons voedingspatroon evenwichtiger maken, het landbouwinkomen verbeteren en de band tussen consument en producent versterken. Lokale besturen zijn daarbij heel belangrijk.

Ingrediënten voor een sterk voedselbeleid

Dankzij de participatieve aanpak van het voedselbeleid en de nauwe samenwerking tussen de Voedselraad en de Stad, heeft Gent zichzelf op de kaart gezet als pioniersstad. Maar om aan de toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden, moet Gent ook in de komende bestuursperiode haar voedselbeleid versterken.

We doen daarom graag deze aanbevelingen aan het nieuwe bestuur:

- 1. Blijf inzetten op participatief en co-creatief voedselbeleid:** behoud de nauwe band tussen de Gentse voedselraad en de Stad en blijf ons actief betrekken bij de ontwikkeling van het voedselbeleid.
- 2. Bereik meer middenveldorganisaties:** Help ons om nog meer organisaties te betrekken, zodat we een breder draagvlak kunnen creëren voor het Gentse voedselbeleid.
- 3. Geef de Voedselraad meer speelruimte en middelen:** Zo kunnen wij onze actieve en verbindende rol blijven spelen, en kunnen we de initiatieven die we steunen meer kansen bieden om te groeien.
- 4. Hou het maatschappelijk debat over voeding levend en betrek burgers nauwer bij het voedselbeleid:** Hier nemen wij graag een actieve rol bij op. De Sint-Pietersabdij als Foodhub kan hierbij helpen.
- 5. Benader voeding nog meer als een transversaal thema:** Maak van de voedselstrategie een kader voor alle stadsdiensten. Zorg voor samenwerking tussen verschillende stakeholdergroepen en adviesraden, zoals het landbouwoverleg, de culinaire raad en de Adviesraad voor Mondiale Solidariteit.

Recepten voor de toekomst

Om in de volgende bestuursperiode verder de overgang naar een duurzamer voedselsysteem te maken, willen we graag de volgende thema's op de agenda zetten:

- 6. Stel ook de nieuwe legislatuur een moratorium in op de verkoop van publieke landbouwgronden in en buiten Gent.** Zoek naar andere manieren om investeringen in sociale voorzieningen te financieren. Betrek de Voedselraad bij beslissingen over publieke landbouwgronden.
- 7. Gebruik meer publieke landbouwgronden voor duurzame stadsgerichte landbouw,** naar het voorbeeld van de pilotprojecten in Afsnee en Mendonk. Laat ons meedenken over hoe we die gronden kunnen gebruiken om de overgang naar duurzame en stadsgerichte landbouw te maken.
- 8. In de vorige bestuursperiode zette de Stad al grote stappen om korte keten en stadsgerichte landbouw te stimuleren, via projecten als Vanier, de open oproepen voor publieke gronden en het opnemen van korte keten in overheidsopdrachten.**
Voer de kortetermijnacties uit de Gentse 'Visie op landbouw in en rond Gent' volledig uit, en blijf werken aan acties op de lange termijn. Maak van lokale producten, korte keten en duurzame landbouw de norm en help landbouwers om hun producten gemakkelijker te kunnen afzetten bij horeca en evenementen.
Ook landbouwers uit in lage- en midden-inkomenslanden hebben recht op een eerlijk loon en eerlijke handelsvoorwaarden. Vraag daarom van supermarkten, horecazaken, en in overheidsopdrachten aandacht voor leefbaar inkomen en eerlijke handel. Daarnaast vragen we om Gentse burgers in contact te laten komen met hun voeding: via moestuinieren of fruitteelt in de eigen tuin of samentuinen en buurtboomgaarden.

9. Projecten als 'Lekkers op school' en 'SchoolFood4Change' maakten duidelijk hoe groot de **impact van duurzame, gezonde schoolmaaltijden op het welzijn en de leerprestaties van kinderen kan zijn. We zijn ervan overtuigd dat schoolmaaltijden** ongelijkheid kunnen tegengaan, en we steunen de aanbevelingen van de Schoolfood4change policybrief en de aanbevelingen uit het project Lekkers op school, in het bijzonder de oproep om **voor elk kind een gezonde en duurzame (warme) schoolmaaltijd te voorzien, op maat van de school.**

We willen dit koppelen aan een **'Whole School Food Approach'**: een integrale aanpak waarbij het volledige schoolteam, de ouders, de leerlingen en de stakeholders rondom de school betrokken worden bij een gezond voedselbeleid en voedingsaanbod op school en lessen over gezonde en duurzame voeding.

10. Gezond en duurzaam eten mag geen voorrecht zijn. Daarom willen we dat het toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar is voor iedereen. Binnen het Europees project FEAST werkt de Stad een aantal verschillende interventies uit in 2 kwetsbare buurten. **Zet de aanbevelingen van dat project in beleid om, en rol deze verder uit over de hele stad.**

11. Met Foodsavers heeft Gent volop gekozen voor grootschalige herverdeling van voedseloverschotten. Dat heeft het aanbod van voedselondersteuning voor mensen in armoede aanzienlijk verbeterd. We vragen aan de Stad om **Foodsavers te blijven ondersteunen en uit te breiden** (met bijvoorbeeld het verwerken van producten), maar vragen tegelijkertijd om op zoek te gaan naar **andere, blijvende stromen van voeding voor voedselondersteuning.**

12. In de strijd tegen voedselverspilling en de transitie naar een duurzamer consumptiepatroon, kunnen grootkeukens en horeca een enorme hefboom zijn. We zijn blij met de beslissing van de Stad om grootkeukens uit de zorg te helpen en om 'foodwaste monitors' in te zetten in de horeca. **Trek voldoende budget uit om dit voor alle Gentse grootkeukens en horeca toegankelijk te maken.**

13. **Zorg voor experimenteerruimte en een incubator voor duurzame voedselondernemers**, om starters en toekomstgerichte voedselprojecten te laten doorgroeien tot zelfstandige en duurzame ondernemingen. We roepen op om de komende jaren deze noden verder in kaart te brengen en om te zetten in concrete initiatieven.

De leden van de Gentse Voedselraad

- **ABS**
Paul Cerpentier
- **Ateljee vzw**
Sien Vleeschouwers
- **Boerenbond**
Loes Dewulf
- **EROV**
Ellen Janssens, Eline De Smet
- **Gentse Boerenmarkten**
Annelies Marchand
- **Gent Fair Trade**
Jonathan Janssens
- **ILVO**
Lisa Van den Bossche
lid van de Gentse Voedselraad namens ILVO
- **Kookploeg Solidair**
Thibaut Lejeune, Bert Buysse
- **KRAS**
Karleen De Rijcke
- **Landelijke Gilden**
Blijde Vercamer
- **Let's Save Food**
Filip François, Isabel Vertriest
- **Oxfam Wereldwinkels**
Lynn Vanbeveren
- **Proveg**
Vincent Smets
- **Provincie Oost-Vlaanderen**
Katrien Baetens
- **Rabot op je bord**
Lieselot Everaert
- **Rikolto**
Naomi Dries
- **Sciensano**
Stefanie Vandevijvere *
- **UGent**
Carl Lachat*, Wim Verbeke*
- **UGent/INRAE**
Maarten Crivits*
- **Vanier**
Véronique Schailleé
- **Velt**
Carina Govaert
- **De Gentse Wijkgezondheidscentra**

* deze leden ondertekenen uit eigen naam